तथाधर्मैरताः निष्ठावंतोयेतेप्रधानाः श्रेष्ठाः मुनयोवसिष्ठाद्याऋषयः पूज्याभवंतिलोके नत्वादृशाइत्यर्थः ॥ ३६ ॥ इतिधिक्कृतोजाबालिः स्वविषयकोपशमनायाह ॥ इतीति ॥ पथ्यं परमार्थं ॥३७॥ तदेवाह ॥ नेति ॥ किंचन परलोकादि नास्तिइतिन किंतु अस्त्येव कालं पारलौकिकव्यवहारकालं काले लौकिकव्यवहारकाले ॥ एवंच सर्वमतज्ञेन कालविशेषेन्यथावाग्व्यवहारेपि नतस्यनास्तिकत्वंभवतीतिभावः ॥ ३८ ॥ सचापिकालः लौकिकव्यवहारप्रयोजनइत्यर्थः ॥ तत्प्रयोजनमाह ॥ निवर्तनार्थमिति ॥ निवर्तनरूपंप्रयोजनमुद्दिश्य कारणात्त्वदीयास्तिकत्वाद्यतिशयस्य लोकेतिप्रसिद्धिसंपादनरूपकारणान्नास्तिकवागुक्ता ॥ तादृशींवाणींश्रुत्वा क्रुद्धस्यतव प्रसादना

धर्मैरताःसत्पुरुषैःसमेतास्तेजस्विनोदानगुणप्रधानाः॥ अहिंसकावीतमलाश्चलोकेभवंतिपूज्यामुनयःप्रधानाः ॥ ३६॥ इतिब्रुवंतंवचनंसदोषंरामंमहात्मानमदीनसत्वं॥ उवाचपथ्यंपुनरास्तिकंचसत्यंवचःसानुनयंचविप्रः ॥३७॥ ननास्तिकानांवचनंब्रवीम्यहंननास्तिकोहंनचनास्तिकिंचन॥ समीक्ष्यकालंपुनरास्तिकोभवंभवेयकालेपुनरेवनास्तिकः ॥३८॥ सचापिकालोयमुपागतःशनैर्यथामयानास्तिकवागुदीरिता॥ निवर्तनार्थंतवरामकारणात्प्रसादनार्थंचमयैतदीरितं॥३९॥इ०अ०नवोत्तरशततमःसर्गः॥१०९॥ ॥७॥

क्रुद्धमाज्ञायरामंतुवसिष्ठःप्रत्युवाचह॥ जाबालिरपिजानीतेलोकस्यास्यगतागतिं॥१॥ निवर्तयितुकामस्तुत्वामेतद्वाक्यमब्रवीत्॥ इमांलोकसमुत्पत्तिंलोकनाथनिबोधमे॥ २॥ सर्वंसलिलमेवासीत्पृथिवीतत्रनिर्मिता॥ततःसमभवद्ब्रह्मास्वयंभूर्देवतैःसह॥ ३॥

र्थंचैतन्नानास्तिकानामित्यादिउदीरितं ॥ ३९ ॥ इ०अ०नवोत्तरशततमःसर्गः ॥१०९॥ ॥७॥ अथ वसिष्ठोभगवतोजाबालिविषयकोपनाटनंशमयितुमभिषेकस्वीकारशेषतया ब्रह्माणमारभ्य ज्येष्ठाभिषेकरूपं कुलाचारंकथयति ॥ क्रुद्धमित्यादि ॥ गतागतिं परलोकगमनं ततःपुनरिहागतिंच ॥ अनेनास्तिकतामूलंजाबालोक्तौ ॥ १ ॥ लोकनाथेत्यनेन लोकनाथावतारत्वंध्वनयति ॥ २ ॥ सर्वमिति ॥ पूर्वाह्णेतपस्तप्तंसर्वंजगत् पराह्णादौसलिलमेव सलिलविग्रहहिरण्यगर्भात्मनावस्थितमभूत् तत्र सलिलांतःपृथिवीनिर्मिता सलिलरूपेण भगवतास्वेच्छया ब्रह्माविराट्रूपःदैवतैःसह अग्निर्वाग्भूत्वामुखंप्राविशदित्याद्युपदिष्टरीत्या ॥ ३ ॥